

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/318/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812201475
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2012:7812201475.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu N. C. A., s.r.o., K., X. 5, IČO: 35 724 803, proti žalovanej Q. Z., bytom A. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka J. na ochranu občana spotrebiteľa I., so sídlom v O., Z. XX, o zaplatenie 979,71 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu 12C 79/2012 - 48 z 27.6.2012 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka.

Vedľajšiemu účastníkovi sa prisudzuje náhrada trov odvolacieho konania vo výške 19,12 € spočívajúca v trovách právneho zastúpenia a žalobca je povinný ju zaplatiť JUDr. Igorovi Šafrankovi, advokátovi, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením zastavil konanie, rozhodol o vrátení zaplateného súdneho poplatku žalobcovi, vo vzťahu žalobcu a žalovanej náhradu trov konania žalovanej nepriznal a zaviazal žalobcu nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 159,17 € v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia.

V dôvodoch uznesenia uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 979,71 € s prísl. Vedľajší účastník 6.3.2012 oznámil vstup do konania na strane žalovanej a v rámci obrany proti žalobe podaním z 5.4.2012 vzniesol námietku premlčania, pretože nárok žalobcu sa stal splatným 13.2.2009. K späťvzatiu žaloby došlo pred pojednávaním vo veci samej dňa 21.6.2012 a preto v súlade s § 96 ods. 1 O.s.p. konanie zastavil. O vrátení súdneho poplatku žalobcovi rozhodol podľa § 11 ods. 3, 4 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p., keďže žalobca zavinil zastavenie konania. Pri rozhodovaní o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi neuplatnil žalobcom navrhovaný § 150 O.s.p., keďže združenie mohlo vstúpiť do konania ako vedľajší účastník a ako taký sa mohlo dať právne zastúpiť spôsobilým subjektom. Bol toho názoru, že aj keď združenie založené na ochranu spotrebiteľa by mohlo vo svojich radoch mať členov, ktorí majú právnické vzdelanie, to však nevyklučuje možnosť vedľajšieho účastníka splnomocniť na právne zastupovanie iný subjekt. Mal za to, že úkon vykonaný vedľajším účastníkom - vznesenie námietky premlčania, mal vplyv na rozhodnutie súdu ako i na postup žalobcu v konaní, ktorý zobral žalobu späť. Priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby - prevzatie a prípravu zastúpenia a vyjadrenie zo dňa 26.6.2012 v tarifnej sadzbe 58,69 €, k tomu priznal 2 x režijný paušál po 7,63 € a náhradu zvýšil o sumu 26,53 € titulom 20 % DPH.

Uznesenie vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobca a vedľajší účastník napadol včas podaným odvolaním žalobca. Citujúc znenie zákonných ustanovení - §§ 93, 142 ods. 1, 146 ods. 2 a 150 O.s.p. uviedol, že sa nestotožňuje s rozhodnutím súdu pokiaľ priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov

konania, majú za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Po uvedení toho, čo je cieľom Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS uviedol, že nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. V danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, a ktoré by nemohol uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia. Vedľajší účastník je združením založeným na ochranu spotrebiteľa a teda prioritne sa predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom, nie zo strany zvoleného zástupcu združenia. Podľa údajov registrácie MV SR, samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Združenie disponuje rozsiahlymi znalosťami a vedomosťami v danej problematike, ktorou sa ako špecifickou zaoberá a je inštitúciou spôsobilou účinne ochraňovať práva spotrebiteľa v súdnom konaní. Na podporu tohto názoru poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Nitra sp.zn. 25C 58/2012. Konštatoval ďalej v odvolaní, že ak sa združenie rozhodne využiť pre zastupovanie v konaniach pomoc advokáta, musí trovy právneho zastúpenia znášať z vlastných prostriedkov. V opačnom prípade jeho konanie vytvára dojem účelovosti, čo ustálil Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí 5Co 26/2012 a obdobne tento súd aj v rozhodnutí 3Cob 259/2011. Zdôraznil, že účelom právneho zastúpenia je predovšetkým zastupovanie záujmov svojho klienta, avšak v danom prípade možno konštatovať, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je nadbytočné, účelové a nevhodné s poukazom na to, že samotné združenie sa prezentuje ako inštitúcia spôsobilá na ochranu spotrebiteľa aj v rámci súdneho konania. Konanie vedľajšieho účastníka v podobne jeho právneho zastúpenia je tak nevhodné, na čo mal súd reflektovať použitím ust. § 150 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať, ako to vyplýva aj z rozhodnutí iných súdov, na ktoré poukázal - Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodnutie 13Co 105/2012, 16Co 100/2012, v ktorom rozhodnutí je aj poukaz na nález Ústavného súdu SR II.ÚS 78/03, z ktorého časť odôvodnenia uviedol. Obdobný názor vyslovil aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí 13Co 36/2012 a 13Co 35/2011. Ďalej poukázal na to, že rozhodnutie o náhrade trov je aj nepreskúmateľné, nakoľko z rozhodnutia nie je zrejmé, akým spôsobom sa právny zástupca oboznámil so spisovým materiálom - pokiaľ súd priznal náhradu za úkon právnej služby: prevzatie a príprava právneho zastúpenia. Navyše vyjadrenia právneho zástupcu v konaní sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach (len vpisovanie do kontextu). V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 13C 14/2012, obdobne aj Okresný súd Bratislava IV v rozhodnutí 8C 303/2011. Na základe toho navrhol zmeniť výrok napadnutého uznesenia tak, že vedľajšiemu účastníkovi sa náhrada trov konania nepriznáva a zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 19,12 € za podané odvolanie.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že právo na zastúpenie má z rovnakých dôvodov, z akých ho má žalobca a je preto absurdné, ak žalobca, ako účastník konania zastúpený advokátom, upiera právo na zastúpenie advokátom inému účastníkovi. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z článku 47 ods. 2 Ústavy SR. Uviedol, že v danom prípade konanie bolo zastavené po tom, čo žalobca vzal svoju žalobu späť v celom rozsahu až po vstupe vedľajšieho účastníka do konania, k späťvzatiu teda došlo v dôsledku aktivity vedľajšieho účastníka a preto niet pochybností, že účasť vedľajšieho účastníka v konaní je pre spotrebiteľa efektívna, v zmysle cieľov a účelu, na ktorý je združenie založené. Poukázal na to, že úloha združenia je v takých prípadoch, že zo strany dodávateľa ide o nekalé obchodné praktiky, nezastupiteľná, lebo aj keď súd skúma neprijateľné zmluvné podmienky ex offo, nemôže napríklad poučiť spotrebiteľa o premlčaní, pritom prax potvrdzuje, že dodávateľia majú celoplošne snahu ignorovať premlčaciu lehotu podľa OZ a predkladajú nekalým spôsobom spotrebiteľovi zmluvné podmienky, podľa ktorých sa dožadujú premlčacích lehôt podľa Obchodného zákonníka a často aj desaťročných premlčacích lehôt, resp. dodatočne podsúvajú spotrebiteľom na podpis uznanie dlhu na predtlačenej formuláre. Prax tiež potvrdzuje, že sociálne a vedomostne slabý spotrebiteľ rezignuje na takéto praktiky a prijme akékoľvek rozhodnutie, sám sa brániť nevie a na advokáta nemá. Logika tejto argumentácie spočíva v tom, že žalobca chce ťažiť z pasivity a rezignácie spotrebiteľa, čo mu vyhovuje. Podčiarkol, že svojou činnosťou napĺňa vysoké ciele politiky EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľov a na napĺňanie týchto cieľov je odkázaný na právne služby a aj keď je združením na ochranu spotrebiteľov, združenie nie je právnikom a bez pomoci advokátov sa tak nezaobíde. Dal do pozornosti rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C - 279/09, z ktorého vyplýva, že združenie na ochranu spotrebiteľa má právo na advokáta a aj na náhradu trov konania a okrem toho aj novelizované znenie § 137 O.s.p., podľa ktorého vyslovene vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov výdavkov za zastúpenie advokátom. K

odvolacej námietke žalobcu, že súdy majú na dané prípady aplikovať § 150 O.s.p. uviedol, že nie sú splnené podmienky aplikácie tohto ustanovenia, podľa ktorého pre jeho použitie musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a o výnimočné okolnosti. Čo sa týka námietok žalobcu vo vzťahu k uskutočneniu úkonu právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia tvrdil, že tento úkon bezpochyby a logicky musel uskutočniť, keďže sa stal vedľajším účastníkom v konaní v zastúpení advokátom a súd s ním v tejto pozícii koná. Teda výsledkom, resp. výstupom úkonu prevzatie a príprava zastupovania vrátane prvej porady s klientom je vstup vedľajšieho účastníka a až potom môže nasledovať oboznámenie sa so žalobou a jej prílohami, po čom môže nasledovať úkon vyjadrenia k žalobe. Úkon prevzatia a prípravy zastupovania vrátane prvej porady s klientom vedľajšieho účastníka spočíva podľa pokynov klienta v zistení existencie živej spotrebiteľskej veci na súde a zistenie dodávateľa, ktorý žalobu podal, vrátane súvisiacich administratívnych a daňových evidencií (žiadosť o poskytnutie informácií potrebných na vstup do konania, založenie spisu, evidencia v menoslove, nápade a v ďalších evidenciách podľa spisového poriadku a pod.). V rámci úkonu zasiela následne vstup vedľajšieho účastníka do tej ktorej spotrebiteľskej veci na súd, čím sa stáva vedľajším účastníkom konania a súčasne žiada o doručenie žaloby s prílohami. K odvolacej námietke žalobcu, že jeho vyjadrenia sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach uviedol, že to je len preto, lebo týmito vyjadreniami reaguje na rovnaké žaloby žalobcu a zdôraznil, že mu nie je jasné, prečo by pri prípadnom znášaní námietky premlčania mal v každej veci používať nejaké inovované formulácie. Konštatoval, že celé odvolanie žalobcu mu vyznieva tak, ako keby si žalobca od súdu nárokoval, aby súd ochraňoval hospodárske záujmy na jeho strane, avšak v spotrebiteľských veciach ide podľa článku 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ o podporu záujmov spotrebiteľov, o zaistenie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov a hospodárskych záujmov spotrebiteľov. V ďalšom poukázal na rozhodnutia iných súdov v otázke náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi a z niektorých (KS Banská Bystrica 13Co, KS Trenčín 17Co, KS Košice 9Co a KS Prešov 1Co) osobitne citoval na podporu svojej argumentácie častí odôvodnení týchto rozhodnutí. Napokon zdôraznil, že podstatu správnosti výroku súdu prvého stupňa o náhrade trov konania vidí v tom, že žalobca zbral žalobu späť, preto zavinil zastavenie konania a mal by znášať náhradu jeho trov. Navrhol z týchto dôvodov potvrdiť napadnuté uznesenie ako vecne správne a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania za toto vyjadrenie k odvolaniu spolu s režijným paušalom a DPH vo výške 40,03 €.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie v napadnutom výroku je vecne správne, preto ho potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Podľa obsahového vymedzenia dôvodov odvolania, vecná nesprávnosť napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa spočíva v podstate v tom, že súd na rozhodnutie o trovách konania neaplikoval ust. § 150 O.s.p., hoci mal podľa názoru žalobcu podľa neho pri tomto rozhodnutí postupovať, lebo tak ako to uviedol vo svojom podaní v súvislosti so späťvzatím žaloby, právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je v tomto prípade nehospodárne, neúčelné a nadbytočné.

Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa zastáva názor, že v danej veci na rozhodovanie o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom neprichádzala do úvahy aplikácia § 150 O.s.p. a to ani z dôvodov, o ktoré sa pre použitie tohto ustanovenia žalobca opieral vo svojom podaní z 21.6.2012, a na ktoré dôvody poukazuje aj v odvolaní. Aplikácia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu. Takéto okolnosti v posudzovanej veci ani podľa názoru odvolacieho súdu nie sú dané. Vedľajší účastník ako občianske združenie na ochranu spotrebiteľov má legitímne právo na náhradu trov v konaní, v ktorom poskytoval ochranu práv spotrebiteľovi. Týka sa to aj trov, ktoré mu vznikli z titulu jeho právneho zastúpenia. Trovy právneho zastúpenia v zásade sa považujú za účelne vynaložené trovy v súdnom konaní. Pokiaľ súd prvého stupňa v danom prípade priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, postupoval správne a správne ustálil aj výšku náhrady trov, lebo obidva úkony poskytnutej právnej služby boli vykonané účelne a teda v príčinnej súvislosti s potrebou ochrany práv účastníka.

Vedľajší účastník mal aj v odvolacom konaní úspech, preto mu bola priznaná náhrada požadovaných trov (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p.) pozostávajúcej z odmeny za poskytnutú právnu službu

- jeden úkon právnej služby za podané vyjadrenie k odvolaniu (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhl. č. 655/2004 Z.z.), a to vo výške 8,30 € a k tomu režijný paušál 7,63 €. Zástupca vedľajšieho účastníka preukázal, že je platcom DPH, preto mu bola priznaná aj 20% DPH, t.j. 3,19 €, spolu náhrada trov titulom právneho zastúpenia 19,12 €. Poskytnutie právnej služby považuje odvolací súd za účelne vynaložený úkon, keďže aj vedľajší účastník má právo podať vyjadrenie k odvolaniu žalobcu proti napadnutému rozsudku. Pri skúmaní hľadiska účelnosti tohto úkonu právnej služby (t.j. vyjadrenia k odvolaniu), odvolací súd vychádzal z obsahu podania a vzhľadom na jeho vecný charakter posúdil aj tento úkon právnej služby ako účelne poskytnutý. Predmetom odvolacieho konania boli len trovy konania priznané súdom prvého stupňa vo výške 159,17 €, čo je tarifná hodnota veci v odvolacom konaní (§ 10 ods. 1 cit. vyhl.). Odmena však patrí iba vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny, teda nie vo výške 16,60 €, ale 8,30 €, v súlade s § 14 ods. 3 písm. b/ cit. vyhl.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.